

Emir İletimi İşlemlerin Gerçekleşmesi Ve Takasının Nasıl Yapılacağı

Halk Yatırım'da emir iletimi telefon/faks aracılığıyla, şubelerimizden veya elektronik ortamda (Halkbank, Halk Yatırım internet şubeleri , mobil telefonlar, veri ekranları) gerçekleştirilir.

Halk Yatırım tarafından telefon ile alınan müşteri emirlerine ilişkin ses kayıtlarının, faks yoluyla alınan emirlere ilişkin talimatın ve gün içinde faks ile iletilen tüm emirlerin aracı kuruma ulaştığı tarih ve zaman bilgilerini içeren toplu dökümün, internet üzerinden alınan emirlerde tarih, zaman ve müşteri bazında olmak üzere emri ileten müşterilere ilişkin IP (Internet Protokol) numaraları kayıtlarının, her ne türlü olursa olsun elektronik ortamda diğer şekillerde alınan emirlerde emri veren kaynağı gösterecek şekilde gerekli elektronik log kayıtlarının, emri alan aracı kurumlarca tutulması ve elektronik ortamda tutulan verilerin gerektiğinde yazılı hale dönüştürülebilecek şekilde olması kaydıyla, alım satım işlemlerine ilişkin tüm belge ve kayıtların 5 yıl süreyle saklanması zorunludur. Elektronik ortamda alınan emirler için yazılı veya sözlü olarak kabul ettikleri diğer emirlerin iletilmesinde uyulması gereken öncelik kurallarına riayet eder. Saklanması gereken belge ve kayıtlardan ihtilafı olanların yukarıda belirtilen süre ile kayıtlı olmaksızın ihtilaf sonuçlanıncaya kadar muhafazası zorunludur.

Alım ve satım emri, esas olarak telefon, yazılı veya elektronik ortamlarda verilir. Müşteri Halk Yatırım'a yazılı olarak yapacağı bütün bildirimleri ve vereceği "müşteri emirleri"ni açık ve tereddüte yer vermeyecek şekilde yapmakla yükümlüdür. Müşteri emri, seans öncesinde veya seans içinde telefon, fax ve diğer iletişim aracı veya sözle verilmiş ise emir alan Halk Yatırım temsilcisi tarafından emrin niteliğine göre emir formu düzenlenir. Müşteri Aracı Kurum'a yapacağı bütün bildirimleri ve vereceği "müşteri emirleri"ni açık ve tereddüte yer vermeyecek şekilde yapmakla yükümlüdür. Aracı Kurum, kendi münhasır takdir ve anlayışına göre, müşterinin açık olmayan veya tereddüte yer veren emir ve bildirimlerini yerine getirmekle yükümlü değildir.

Aracı Kurum alım emrinin geçerli olabilmesi için Müşteri'den alımını talep ettiği menkul kıymet için hesabında nakit ve benzeri teminatlar veya en az % 20 özkaynak olmasını ister. Boş teminatsız hesaba alım emir verilemez.

Alım emirlerinde alım bedeli, masraf, kurtaj bedeli, vergi, resim, harçlar, sair masraflar müşterinin borcuna işlenir.

Müşteri hesaba geçilecek borç kayıtları ile ilgili Kurumun valör uygulaması ile mutabıktır. Alım talimatlarında müşteri talimatının her yönüyle tam ve açık olarak yazılması gerekir, açık ve net olmayan hususlar Aracı Kurum'un inisiyatifine bırakılmıştır

Halk Yatırım, emirlerin geçerli olabilmesi için müşterinin söz konusu talep ettiği satış ile ilgili menkul kıymetin hesabında olmasını ister. Müşteri hesabında olmayan bir menkul kıymetin satışı söz konusu değildir. Aracı Kurum, satım emrinin geçerli olabilmesi için hesabında olmayan ve teslim edilmeyen menkul kıymetlere veya bunları temsil eden belgelere (Başka aracı kurumda olduğunu ispatlayan belge) ilişkin satım emrinin kabulü ve gerçekleştirilmesi neticesinde ortaya çıkabilecek tüm zarar Müşteri'ye aittir. Halk Yatırım satım emrinin kısmen veya tamamen gerçekleştirilmesinden gerçekleştirilen emirlerde karşı tarafın bedeli ödememesinden, elinde olmayan nedenlerle 3. kişilerin kusurlarından, gecikmesinden, unutmaya veya yanılmasından,

ihmalinden vs. nedenlerden ötürü sorumlu değildir. Halk Yatırım'ın işlemlerinde olağan dikkati göstermiş olduğu karine olarak kabul edilir.

Satım emirlerinde satım bedeli müşteri hesabına alacak, masraf, kurtaj bedeli, vergi, resim, harçlar, sair masraflar müşterinin borcuna işlenir.

Satım talimatlarında müşteri talimatının her yönüyle tam ve açık olarak yazılması gerekir, açık ve net olmayan hususlar Halk Yatırım'ın inisiyatifine bırakılmıştır.

Müşteriler, Borsada Alım Satım sözleşmesine istinaden resmi açığa satış işlemi gerçekleştiremez. Bu tür işlemler için ayrı bir sözleşme olan Sermaye Piyasası Araçlarının Açığa Satış İşlemleri Çerçeve Sözleşmesi'nin ve beraberinde Ödünç Alma ve Verme Çerçeve Sözleşmesi imzalanmış ve Kurum prosedürlerinin yerine getirilmiş olması gerekmektedir.

Kurum tarafından virmanlı satış işlemi yapması kabul edilen müşteriler, Kurul'un ilgili mevzuatına göre ve sözleşme imzalandıktan sonraki Kurul düzenlemelerine istinaden bu sözleşme maddelerine istinaden işlem yapabilirler.

Müşterinin vereceği satım emirlerinin Aracı Kurum tarafından yerine getirilmesi, ilgili sermaye piyasası araçlarının yapılacak işlemde önce Aracı Kurum'a teslim edilmiş olmasına bağlıdır.

Aracı Kurum'un takdirine bağlı olarak Sermaye Piyasası Araçları'nı teslim almaksızın satım emrini uyguladığı durumlarda Müşteri, teslim yükümlülüğünü en geç satım işleminin takasının gerçekleştiği günün ilk seansının başlangıç saatine kadar yerine getirmek zorundadır.

Müşterinin vereceği alım emirlerinin Aracı Kurum tarafından yerine getirilmesi, satın alınması istenen Sermaye Piyasası Araçları'nın bedelinin ve Aracı Kurum tarafından bu işlemlere ilişkin olarak tahakkuk ettirilecek komisyon ve sair giderlerin Aracı Kurum'daki yatırım hesabına yatırılmış olmasına bağlıdır.

Aracı Kurum'un takdirine bağlı olarak Sermaye Piyasası Araçları'nın alım bedeli ile komisyon ve sair giderleri tahsil etmeksizin alım emrini uyguladığı durumlarda Müşteri, bedeli ödeme yükümlülüğünü, en geç alım işleminin takasının gerçekleştiği günün ilk seansının başlangıç saatine kadar yerine getirmek zorunluluğundadır. Aksi takdirde, Aracı Kurum, bakiyeye temerrüt faizi işletebilir, maruz kaldığı zararı Müşteri'den tahsil edebilir, Sermaye Piyasası Araçları'nı özen yükümlülüğü çerçevesinde, müşteri menfaatlerini gözeterek Borsa'da veya Borsa dışında satabilir. Müşterinin verdiği satım emri gerçekleştiği takdirde, takas günü, satım bedelinin TL miktarı Aracı Kurum nezdindeki yatırım hesabına alacak, aşağıdaki maddelerde yazılı Aracı Kurum komisyon ve masrafları ise borç yazılır. Satılan sermaye piyasası aracının nominal bedeli de yatırım hesap portföyüne borç kaydedilir. Müşteri, yatırım hesabında oluşan bu TL alacak bakiyesini ancak, takasla ilgili nakit teslim süresi içinde kullanabilecektir.

Müşteri tarafından fiziki teslim suretiyle satışa verilmek istenen sermaye piyasası araçları, Aracı Kurum'un merkez veya merkez dışı örgütlerine fiziki olarak ulaşıp, Aracı Kurum tarafından Takasbank'a teslim edilerek, yatırım hesabına kaydedilmedikçe bunlarla ilgili emirler Aracı Kurum tarafından işleme koyulmayacaktır.

Müşterinin verdiği alım emri gerçekleştiği takdirde, takas günü, alım bedelinin TL miktarı, Müşterinin Aracı Kurum nezdindeki yatırım hesabına borç kaydedilir. Satın alınan sermaye piyasası aracının nominal bedeli de yine takas günü yatırım hesap portföyüne alacak kaydedilir.

Müşterinin aksine bir talimatı bulunmadığı müddetçe, Aracı Kurumca adına satın alınan veya fiziken satışa verdiklerinden satılmayan sermaye piyasası araçları, müşterinin Merkezi Kayıt Kuruluşundaki hesabında kalır, bu muhafazadan dolayı Merkezi Kayıt Kuruluşun'a aracı kurumca ödenecek, saklamaya ilişkin ücret ve Takasbank ile diğer Resmi Kuruluşlarca bu hizmet sebebiyle talep edilebilecek sair giderler müşteriye yansıtılır.

Aracı Kurum dilediği takdirde, yatırım hesabı portföyünde bulunan sermaye piyasası araçlarının teslim alınmasını Müşteri'den isteyebilir. Müşteri'nin sermaye piyasası araçlarını virman hakkı saklıdır. Bu durumda, Merkezi Kayıt Kuruluşu tarafından Aracı Kuruma yansıtılan virmana ilişkin ücret, müşteri tarafından ödenir.

VİOP İşlemlerinde Borsada işlem gören sözleşmelerin takası Takas Merkezi olarak belirlenen Takasbank tarafından yapılmaktadır. Takas; Borsada gerçekleşen işlemlerle ilgili olarak ortaya çıkan sorumlulukların Takasbank'ın, alıcı (uzun pozisyon sahibi) karşısında satıcı (kısa pozisyon sahibi), satıcı karşısında alıcı konumuna geçmesi suretiyle ilgili mevzuat çerçevesinde Takasbank Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası Takas Merkezi Uygulama Esaslarına ve BİAŞ Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası (VİOP) Uygulama Esaslarına bağlı olarak yerine getirilmektedir. VİOP Sözleşmeleri, Sermaye Piyasası ve Borsa Mevzuatı hükümlerine uygun olarak Günlük Uzlaşma Fiyatları üzerinden güncellenir ve müşteri hesaplarına yansıtılır. Müşteri hesaplarının güncellenmesi neticesinde elde edilen kârlar T+1 'de müşteri tarafından çekilebileceği gibi müşterinin nezdindeki hesabında da bırakılabilir.

Gerçekleştirilen işlemlerin takası, Halk Yatırım Operasyon Birimi tarafından Takasbank mevzuatına uygun olarak yerine getirilmektedir.